אִין, רֵישָׁא בִּשְׁתֵּי עֲבוֹדוֹת. סֵיפָא בֵּין בַּעֲבוֹדָה אַחַת בֵּין בִּשְׁתֵּי עֲבוֹדוֹת. תְּנַן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה הַכְּלָל, אִם מַחֲשֶׁבֶת הַזְּמַן קָדְמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם, פִּיגּוּל וְחַיָּיבִין עָלָיו כָּרֵת: בְּשֶׁלָּמָא לְרַבִּי יוֹחָנָן הַיְינוּ דִּקְתָנֵי זֶה הַכְּלָל, אֶלָּא לְאִילְּפָא מַאי זֶה הַכְּלָל. קַשְׁיָא.

[6] **תְּנַן הָתָם**, הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת עוֹלָה תְּמוּרַת שְׁלָמִים, הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת עוֹלָה, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, [7]אִם לְכָךְ נִתְכַּוֵּון תְּחִילָּה, הוֹאִיל וְאִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא שְׁתֵּי שֵׁמוֹת כְּאַחַת דִּבְרֵיו קַיָּימִין, וְאִם מִשֶּׁאָמַר הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת עוֹלָה (6) וְנִמְלַךְ וְאָמַר הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת שְׁלָמִים, הֲרֵי זוֹ עוֹלָה. אִיבַּעְיָא לְהוּ, הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת עוֹלָה וּשְׁלָמִים מַהוּ. לַחֲצוֹת מַהוּ. אָמַר אַבָּיֵי, בְּהָא וַדַּאי מוֹדֶה רַבִּי מֵאִיר; רָבָא אָמַר, עֲדַיִין הִיא מְחַלּוֹקֶת. אָמַר [8] רָבָא לְאַבָּיֵי, לְדִידְךָ דְּאָמְרַת בְּהָא וַדַּאי מוֹדֶה רַבִּי מֵאִיר, הֲרֵי שְׁחִיטָה דִּלְכֵי[9] לַחֲצוֹת דָּמֵי וּפְלִיגִי. אָמַר לֵיהּ, [10]מִי סָבְרַת אֵינָהּ לִשְׁחִיטָה אֶלָּא לְבִסּוּף, יֶשְׁנָהּ לִשְׁחִיטָה מִתְּחִילָּה וְעַד סוֹף, וּמִשְׁנָתֵינוּ דְּאָמַר סִימָן רִאשׁוֹן חוּץ לִזְמַנּוֹ שֵׁנִי חוּץ לִמְקוֹמוֹ. הֲרֵי קְמִיצָה דִּלְכֵי לַחֲצוֹת דָּמֵי [10]וּפְלִיגִי. הָתָם נַמִּי דְּאָמַר קוֹמֶץ מְנַחָה חוּץ לִזְמַנּוֹ קוֹמֶץ[11] לְבוֹנָה חוּץ לִמְקוֹמוֹ. הֲרֵי קוֹמֶץ דְּמִנְחַת חוֹטֵא דִּלְיָיבָא לְבוֹנָה בַּהֲדֵיהּ וּפְלִיגִי. לָא פְּלִיגִי. אָמַר רַב אַשִׁי[12], אִם תִּימְצֵי לוֹמַר פְּלִיגִי, פְּלִיגִי בְּפְסִיעוֹת. רַב שִׁימִי בַּר אַשִׁי מַתְנֵי כִּדְאַבָּיֵי, רַב הוּנָא בַּר נָתָן מַתְנֵי כִּדְרָבָא. כִּי אֲתָא רַב דִּימִי אָמַר, רַבִּי מֵאִיר בְּשִׁיטַת רַבִּי יְהוּדָה אֲמָרָהּ, דְּאָמַר תְּפוֹס לָשׁוֹן רִאשׁוֹן; דִּתְנַן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה הַכְּלָל, אִם מַחֲשֶׁבֶת הַזְּמַן קָדְמָה אֶת מַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם, פִּיגּוּל וְחַיָּיבִין עָלָיו כָּרֵת.

אָמַר

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי אִם לְכָךְ נִתְכַּוֵּון מִתְּחִילָּה. בְּפֶרֶק מְרוּבֶּה (כ"ח דף עג:) תָּמְרִינָן, תְּרֵי תּוֹךְ כְּדֵי דִּיבּוּר הָוֵי, הַד כְּדֵי שְׁחִילַת רַב לְתַלְמִיד דְּזוּטָר, וְהַד כְּדֵי שְׁחִילַת תַּלְמִיד לְרַב דִּבְקִיעִין, וְתוֹךְ כְּדֵי דִּיבּוּר קָטָן מוֹדֶה רַבִּי יוֹסֵי דְּמוּעָיל דִּיבּוּרוֹ. וְהָכִי קָאָמַר, אִם אָמַר תְּמוּרַת שְׁלָמִים בְּתוֹךְ כְּדֵי דִּיבּוּר קָטָן שֶׁל תְּמוּרַת עוֹלָה, דְּהִשְׁתָּפָא דּוֹמֶה לְנִתְכַּוֵּון מִתְּחִילָּה לְכָךְ, וַהֲפִילוּ עוֹמֵד וְזוֹמֵן שֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּון, הוֹאִיל וְאִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא שְׁתֵּי שֵׁמוֹת כְּאַחַת דִּבְרֵיהֶן קַיָּימִין, וְנִמְלַךְ וְאָמַר הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת שְׁלָמִים, הֲרֵי זוֹ עוֹלָה. אִיבַּעְיָא לְהוּ, הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת עוֹלָה וּשְׁלָמִים מַהוּ. לַחֲצוֹת מַהוּ. אָמַר אַבָּיֵי, בְּהָא וַדַּאי מוֹדֶה רַבִּי מֵאִיר; רָבָא אָמַר, עֲדַיִין הִיא מְחַלּוֹקֶת. אָמַר [8] רָבָא לְאַבָּיֵי, לְדִידְךָ דְּאָמְרַת בְּהָא וַדַּאי מוֹדֶה רַבִּי מֵאִיר, הֲרֵי שְׁחִיטָה דִּלְכֵי לַחֲצוֹת דָּמֵי וּפְלִיגִי. אָמַר לֵיהּ, מִי סָבְרַת אֵינָהּ לִשְׁחִיטָה אֶלָּא לְבִסּוּף, יֶשְׁנָהּ לִשְׁחִיטָה מִתְּחִילָּה וְעַד סוֹף, וּמִשְׁנָתֵינוּ דְּאָמַר סִימָן רִאשׁוֹן חוּץ לִזְמַנּוֹ שֵׁנִי חוּץ לִמְקוֹמוֹ. הֲרֵי קְמִיצָה דִּלְכֵי לַחֲצוֹת דָּמֵי וּפְלִיגִי. הָתָם נַמִּי דְּאָמַר קוֹמֶץ מְנַחָה חוּץ לִזְמַנּוֹ קוֹמֶץ לְבוֹנָה חוּץ לִמְקוֹמוֹ. הֲרֵי קוֹמֶץ דְּמִנְחַת חוֹטֵא דִּלְיָיבָא לְבוֹנָה בַּהֲדֵיהּ וּפְלִיגִי. לָא פְּלִיגִי. אָמַר רַב אַשִׁי, אִם תִּימְצֵי לוֹמַר פְּלִיגִי, פְּלִיגִי בְּפְסִיעוֹת. רַב שִׁימִי בַּר אַשִׁי מַתְנֵי כִּדְאַבָּיֵי, רַב הוּנָא בַּר נָתָן מַתְנֵי כִּדְרָבָא. כִּי אֲתָא רַב דִּימִי אָמַר, רַבִּי מֵאִיר בְּשִׁיטַת רַבִּי יְהוּדָה אֲמָרָהּ, דְּאָמַר תְּפוֹס לָשׁוֹן רִאשׁוֹן; דִּתְנַן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה הַכְּלָל, אִם מַחֲשֶׁבֶת הַזְּמַן קָדְמָה אֶת מַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם, פִּיגּוּל וְחַיָּיבִין עָלָיו כָּרֵת.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי אִם לְכָךְ נִתְכַּוֵּון מִתְּחִילָּה. בְּפֶרֶק מְרוּבֶּה (כ"ח דף עג:) תָּמְרִינָן, תְּרֵי תּוֹךְ כְּדֵי דִּיבּוּר הָוֵי, הַד כְּדֵי שְׁחִילַת רַב לְתַלְמִיד דְּזוּטָר, וְהַד כְּדֵי שְׁחִילַת תַּלְמִיד לְרַב דִּבְקִיעִין, וְתוֹךְ כְּדֵי דִּיבּוּר קָטָן מוֹדֶה רַבִּי יוֹסֵי דְּמוּעָיל דִּיבּוּרוֹ. וְהָכִי קָאָמַר, אִם אָמַר תְּמוּרַת שְׁלָמִים בְּתוֹךְ כְּדֵי דִּיבּוּר קָטָן שֶׁל תְּמוּרַת עוֹלָה, דְּהִשְׁתָּפָא דּוֹמֶה לְנִתְכַּוֵּון מִתְּחִילָּה לְכָךְ, וַהֲפִילוּ עוֹמֵד וְזוֹמֵן שֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּון, הוֹאִיל וְאִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא שְׁתֵּי שֵׁמוֹת כְּאַחַת דִּבְרֵיהֶן קַיָּימִין, וְנִמְלַךְ וְאָמַר הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת שְׁלָמִים, הֲרֵי זוֹ עוֹלָה. אִיבַּעְיָא לְהוּ, הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת עוֹלָה וּשְׁלָמִים מַהוּ. לַחֲצוֹת מַהוּ. אָמַר אַבָּיֵי, בְּהָא וַדַּאי מוֹדֶה רַבִּי מֵאִיר; רָבָא אָמַר, עֲדַיִין הִיא מְחַלּוֹקֶת. אָמַר [8] רָבָא לְאַבָּיֵי, לְדִידְךָ דְּאָמְרַת בְּהָא וַדַּאי מוֹדֶה רַבִּי מֵאִיר, הֲרֵי שְׁחִיטָה דִּלְכֵי לַחֲצוֹת דָּמֵי וּפְלִיגִי. אָמַר לֵיהּ, מִי סָבְרַת אֵינָהּ לִשְׁחִיטָה אֶלָּא לְבִסּוּף, יֶשְׁנָהּ לִשְׁחִיטָה מִתְּחִילָּה וְעַד סוֹף, וּמִשְׁנָתֵינוּ דְּאָמַר סִימָן רִאשׁוֹן חוּץ לִזְמַנּוֹ שֵׁנִי חוּץ לִמְקוֹמוֹ. הֲרֵי קְמִיצָה דִּלְכֵי לַחֲצוֹת דָּמֵי וּפְלִיגִי. הָתָם נַמִּי דְּאָמַר קוֹמֶץ מְנַחָה חוּץ לִזְמַנּוֹ קוֹמֶץ לְבוֹנָה חוּץ לִמְקוֹמוֹ. הֲרֵי קוֹמֶץ דְּמִנְחַת חוֹטֵא דִּלְיָיבָא לְבוֹנָה בַּהֲדֵיהּ וּפְלִיגִי. לָא פְּלִיגִי. אָמַר רַב אַשִׁי, אִם תִּימְצֵי לוֹמַר פְּלִיגִי, פְּלִיגִי בְּפְסִיעוֹת. רַב שִׁימִי בַּר אַשִׁי מַתְנֵי כִּדְאַבָּיֵי, רַב הוּנָא בַּר נָתָן מַתְנֵי כִּדְרָבָא. כִּי אֲתָא רַב דִּימִי אָמַר, רַבִּי מֵאִיר בְּשִׁיטַת רַבִּי יְהוּדָה אֲמָרָהּ, דְּאָמַר תְּפוֹס לָשׁוֹן רִאשׁוֹן; דִּתְנַן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה הַכְּלָל, אִם מַחֲשֶׁבֶת הַזְּמַן קָדְמָה אֶת מַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם, פִּיגּוּל וְחַיָּיבִין עָלָיו כָּרֵת.

מָמָר

מָמָר רַבִּי יוֹסֵי אִם לְכָךְ נִתְכַּוֵּון מִתְּחִילָּה. בְּפֶרֶק מְרוּבֶּה (כ"ח דף עג:) תָּמְרִינָן, תְּרֵי תּוֹךְ כְּדֵי דִּיבּוּר הָוֵי, הַד כְּדֵי שְׁחִילַת רַב לְתַלְמִיד דְּזוּטָר, וְהַד כְּדֵי שְׁחִילַת תַּלְמִיד לְרַב דִּבְקִיעִין, וְתוֹךְ כְּדֵי דִּיבּוּר קָטָן מוֹדֶה רַבִּי יוֹסֵי דְּמוּעָיל דִּיבּוּרוֹ. וְהָכִי קָאָמַר, אִם אָמַר תְּמוּרַת שְׁלָמִים בְּתוֹךְ כְּדֵי דִּיבּוּר קָטָן שֶׁל תְּמוּרַת עוֹלָה, דְּהִשְׁתָּפָא דּוֹמֶה לְנִתְכַּוֵּון מִתְּחִילָּה לְכָךְ, וַהֲפִילוּ עוֹמֵד וְזוֹמֵן שֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּון, הוֹאִיל וְאִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא שְׁתֵּי שֵׁמוֹת כְּאַחַת דִּבְרֵיהֶן קַיָּימִין, וְנִמְלַךְ וְאָמַר הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת שְׁלָמִים, הֲרֵי זוֹ עוֹלָה. אִיבַּעְיָא לְהוּ, הֲרֵי זוֹ תְּמוּרַת עוֹלָה וּשְׁלָמִים מַהוּ. לַחֲצוֹת מַהוּ. אָמַר אַבָּיֵי, בְּהָא וַדַּאי מוֹדֶה רַבִּי מֵאִיר; רָבָא אָמַר, עֲדַיִין הִיא מְחַלּוֹקֶת. אָמַר [8] רָבָא לְאַבָּיֵי, לְדִידְךָ דְּאָמְרַת בְּהָא וַדַּאי מוֹדֶה רַבִּי מֵאִיר, הֲרֵי שְׁחִיטָה דִּלְכֵי לַחֲצוֹת דָּמֵי וּפְלִיגִי. אָמַר לֵיהּ, מִי סָבְרַת אֵינָהּ לִשְׁחִיטָה אֶלָּא לְבִסּוּף, יֶשְׁנָהּ לִשְׁחִיטָה מִתְּחִילָּה וְעַד סוֹף, וּמִשְׁנָתֵינוּ דְּאָמַר סִימָן רִאשׁוֹן חוּץ לִזְמַנּוֹ שֵׁנִי חוּץ לִמְקוֹמוֹ. הֲרֵי קְמִיצָה דִּלְכֵי לַחֲצוֹת דָּמֵי וּפְלִיגִי. הָתָם נַמִּי דְּאָמַר קוֹמֶץ מְנַחָה חוּץ לִזְמַנּוֹ קוֹמֶץ לְבוֹנָה חוּץ לִמְקוֹמוֹ. הֲרֵי קוֹמֶץ דְּמִנְחַת חוֹטֵא דִּלְיָיבָא לְבוֹנָה בַּהֲדֵיהּ וּפְלִיגִי. לָא פְּלִיגִי. אָמַר רַב אַשִׁי, אִם תִּימְצֵי לוֹמַר פְּלִיגִי, פְּלִיגִי בְּפְסִיעוֹת. רַב שִׁימִי בַּר אַשִׁי מַתְנֵי כִּדְאַבָּיֵי, רַב הוּנָא בַּר נָתָן מַתְנֵי כִּדְרָבָא. כִּי אֲתָא רַב דִּימִי אָמַר, רַבִּי מֵאִיר בְּשִׁיטַת רַבִּי יְהוּדָה אֲמָרָהּ, דְּאָמַר תְּפוֹס לָשׁוֹן רִאשׁוֹן; דִּתְנַן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זֶה הַכְּלָל, אִם מַחֲשֶׁבֶת הַזְּמַן קָדְמָה אֶת מַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם, פִּיגּוּל וְחַיָּיבִין עָלָיו כָּרֵת.

מסורת הש"ס עם הוספות

(א) כ"ק עג: ממורה כה: לגריס קטו:. (ב) ספפוס סב. מוגן כט: וש"נ, (ג) מנחות יב:. (ד) פסחים סג., (ה) יא:. (ו) בפירושו לפסחים שם, (ז) ע"ע תוס' פסחים כט: ד"ה ערלים ומנחות טז. ד"ה בין, (ח) פסחים סב:. (ט) שם סא:. (י) לקמן סה ע"ב.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ותס משמע הכי זו תמורת עולה נמלך: (ב) רש"י ד"ס אמר ליה מי וכו' מרמי מתמנת כל חד וחד נפוף שתיה ותקו: (ג) ד"ה ינפה וכו' במתניתין דתמורה[נא]:

הגהות וציונים

(א) אמר ליה רבא (ש"מ):
(ב) דכי לחצות (ש"מ), וכן בסמוך: (ג) נ"א קורבן (גליון). כ"ה בצ"ק, והנוסח שלפנינו בגמרא הוא מהבה"ז. בש"מ "קומץ דמנחה חוץ לזמנו וקומץ דלבונה חוץ למקומו":
(ד) נ"א אסי (גליון). והנכון "אשי" (דק"ס): (ה) ותרעה עד שתסתאב ותימכר (ש"מ):
(ו) האי ודאי בתמורת עולה ושלמים פשטה (ש"מ):
(ז) האי ודאי חד (ש"מ):
(ח) אימלוכי הוא (ש"מ):
(ט) בסוף שחיטה (ש"מ) מהניא נמי בתחילתה (כת"י):
(י) בשחיטה (ש"מ): (יא) גי' הצ"ק בתמורת עולה ושלמים בלחצות ממתני' כו' עדיין הוא מחלוקת ואחרים היינו כו' וכ"ה בס"י (גליון).
ועי' השלמות: (יב) ס"א שנזרגת בשניהם וכגון שהקטיר (ש"מ): (יג) נ"א קורבן (גליון). בש"מ "קומץ דלבונה": (יד) וכיון דהני תרי (ש"מ): (טו) בכת"י וכתיב:
(טז) "כשאמרו לאחר כדי דיבור קטן שדומה לנמלך" נמחק (שמכ"י): (יז) אפילו בבת אחת (ש"מ): (יח) נ"א "דמשכחת לחצאין כגון דאמר" כו'. צ"ק וכ"ה הגריסא בהרא"ש דמס' נדרים דף סט ע"ב ע"ש (גליון). בש"מ "וי"ל דהכא משכחת": (יט) מיניהו מייתת ודי מיניהו מפקת (ש"מ):
(כ) לבונתה נמי דייק התם (ש"מ): (כא) הס"ד ע"פ בס"ד. לש"מ ונצאן קדשים וחק נתן הד"א, וציל "ואמר אביי":
(כב) נ"א וכי הוציא שני הדברים קודם שיהא סוף שחיטה הוי כאילו. צ"ק (גליון). ש"מ "הרי הוציא".
(כג) לסוף (ש"מ): (כד) למקומו ומשני ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף דאמר סימן ראשון כו' ודווקא סימן שלם דהוי דמס' כו' והד"א כצ"ל. צ"ק (גליון). גרוסת ש"מ "כגון דאמר למקומו דדמי לחצות היום ומסיק ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף ומשנתנו דאמר סימן ראשון ודווקא": (כה) דשאני התם (ש"מ): (כו) חטאת (ש"מ): (כז) כונתו לציין על דברי התוספות בד"ה לחצות (גליון): (כח) צ"ב למה נקט "חצית" תמורת עולה ו"חציה" תמורת שלמים, ובתוד"ה לחצות הביאו פיר"ח "לחצי היום תהוי עולה ושלמים, א"נ עולה ושלמים לחצי היום": (כט) כן הוגה בד' וילנא. ועי' סוגיית הגמ' חולין יט:-כא. ובראשונים שם אי שבירת המפרקת מעכבת: (ל) הנוסח שלפנינו ברש"י הוא מהבה"ז. גירסת ש"מ וכתיב "תרתי מחשבות בסוף שחיטה ביחד וחד": (לא) עי' השלמות:

ליקוטי רש"י

הרי זו תמורת עולה דברי רבי מאיר. דלית ליה ל"מ דפוס לשון ראשון [ב"ק עג:]. הואיל ואי אפשר להוציא שתי שמות כאחד. ועל כרחו הוציא זה תחת זה [פסחים נג:]. דבריו קיימין. ומרעה עד שתסתאב ותימכר ויצא דמי מליה עולה ובדמי מליה שלמים [ב"ק שם]. ותליה תמורת עולה ותליה תמורת שלמים ומרעה עד שתסתאב ומתכר ויצא דמי מליה תמורת עולה ובדמי מליה תמורת שלמים ובזכי עפקינן שהיו לבניו עולה ושלמים כשהמיר לא זו כהן [תמורה כה:]. לפף בגמר דברי מהם נמפסד [פסחים סג.].

[המשך בעמוד ב]

מסכת טהרות

פרק ו' משנה ו'

סֵפֶק רִאשׁוֹן הַיָּחִיד, טָמֵא, עַד שֶׁיֹּאמַר: לֹא נִגְּעָתִי. סֵפֶק רִאשׁוֹת הָרַבִּים טָהוֹר, עַד שֶׁיֹּאמַר: נִגְּעָתִי. אֵיזוֹ הִיא רִאשׁוֹן הָרַבִּים, שֶׁבִּילֵי בֵית גִּלְגּוּל, וְכֵן כֵּיוֹצֵא בָהֶן, רִאשׁוֹת הַיָּחִיד לַשַּׁבָּת, וּרְאשׁוֹת הָרַבִּים לְטָמְאָה.

עין משפט נר מצוה

קכד א מיי' פ"ב מהלכות תמורה הלכה ד:

שיטה מקובצת

גמרא אלא לאילפא מאי זה הכלל. דליכא למימר דנקיט ליה משום עבודה כעין שתי עבודות כיון דאינו מראה טעם חדש. אבל לר"י ניחא דמראה לנו טעם חדש דאמר' תפוס לשון ראשון ובעבודה אחת נמי וא"כ הכלל דקאמר ר"י בכל ענין הוא אמת דהיכא דמחשבת הזמן קדמה הוי פיגול משום דתפוס לשון ראשון. אבל לאילפא לא הוי הכלל בכל ענין דהיכי דהוי בעבודה אחת הוי עירוב מחשבות אפילו קדמה מחשבת הזמן וא"כ מאי זה הכלל:

הרי זו תמורת עולה ושלמים מהו. פי' בקונטרס מי אמרינן דוקא בתמורת עולה ותמורת שלמים הרי זימני אמר ר' מאיר תפוס לשון ראשון כו'. מיהו קשיא מה שהזכיר גבי תמורת עולה ותמורת שלמים שעמא דתפוס לשון ראשון דהא מוכח לקמן דאי הוי טעמא דר"מ גבי תמורת עולה ותמורת שלמים תפוס לשון ראשון כמו כן הוי אמרינן גבי תמורת עולה ושלמים תפוס לשון ראשון. לכך נראה לומר דלא נקט בקונטרס לשון ראשון אלא כלומר החם פליג ר"מ דהיא תמורת עולה שהוא דבורו ראשון משום דמהדר אימלוכי הוא והוי כאילו אמר תחול זו ואח"כ תחול זו דלא חיילא קדושה שניה ואין זה משום תפוס לשון ראשון אבל בתמורת עולה ושלמים דלא מהדר אימלוכי הוא אימא דתפסי תרוויהו או דילמא אימא דטעמיה דר"מ הוי גבי תמורת עולה ותמורת שלמים משום דתפוס לשון ראשון וא"כ בתמורת עולה ושלמים נימא כמו כן הכי:

לחצות מהו. פי' הקונטרס כו'[כז] עד לכך פי' ר"ח דה"ק לחצות היום תהיה בהמה זו חציה[כח] תמורת עולה וחציה תמורת שלמים מהו. פי' מי אמרינן דדוקא כי אמר תמורת עולה ושלמים דלא היה מהדר אימלוכי הוא אימא דתפסי תרוויהו דילמא אימא דטעמיה דר"מ הוי גבי תמורת עולה ותמורת שלמים משום דתפוס לשון ראשון וא"כ בתמורת עולה ושלמים דלא היה זמן לחלות הקדושה א"כ דעתו שיחול מיד הקדושה מיד שהרוצא הדבור וא"כ כיון שהקדיש עולה ושלמים מיד פשטה עולה בכולה אבל כי אמר לחצות היום (יחצו) [יחול] שניהם אפי' כי אמר תמורה ב' פעמים מ"מ אין דעתו שתחול הקדושה [אלא] עד אותה שעה ממש וא"כ אין לאחת הקדמה לחברתה כלל הא בזמן שחלות הקדושה עליה כבר יצא הדבור מפיו גם דבור שני דשלמים וא"כ תרוייהו חיילי ברגע אחד ולא שייך כאן טעמא דתפוס לשון ראשון או דלמא מ"מ איכא למימר שדעתו היה שיחולו הקדושה כדרך סדר דבורו וא"כ שייך כמו כן תפוס לשון ראשון. [מהר"פ ז"ל]:

והרי שחיטה דלכי לחצות דמי. תימה דהא שחיטה לא דמי להא דלחצות דאדרבא נראה טפי דדמי לתמורת עולה ותמורת שלמים דהא מ"מ [אמר] כזית בחרץ וכזית למחר. ור"ל דלא דמי דהכא בוודאי הוי דבור אחד ואין זה נמלך דכמה זיתים יש באותו קרבן וא"כ כשאמר כזית כזית תרי

זימני אין הלשון האחד סותר את חבירו כמו תמורת עולה ותמורת שלמים דהתם נראה שפיר שהוא נמלך דעולה ושלמים לא שייכי בבהמה אחת כפ"ה. ולפי' ר"ח ה"פ והרי שחיטה כו' דס"ד דאינה לשחיטה אלא לבסוף וא"כ אפשר דאותן שני מחשבות לא היו רק מעט קודם המשהו דסוף שחיטה וכשגמר אותו משהו כבר אותן שני המחשבות נגמרו מקודם וא"כ דמי ממש להא דאמר לחצות לפי מה שפי' דהא ר"ל לחצות היום ומסיק דישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף וכגון דאמר סימן ראשון דהוי דבר מסוים ומפגלין כו' עד המסיים (בתוד"ה סימן) והואיל ומחשב בסימן ראשון ובשני א"כ יש לו הרבה שהות לחשוב השני מחשבות בשעת שחיטה וא"כ חלה הראשונה קודם שחיטה ושלמים. [מהר"פ ז"ל]: **התם נמי שהקטיר קומץ מנחה.** פ"ה בשעה שהקטיר קומץ [מנחה אמר ע"מ לאכול כזית למחר ובשעה שהקטיר קומץ] הלבונה אמר חוץ למקומו ולא מיירי במקיצה כי אם בהקטרה דיש שני מתירין קומץ לבונה. ולא מצי לשנויי גבי מנחת חוטא כגון שהקטיר חצי קומץ חוץ לזמנו וחצי קומץ חוץ למקומו דכיון דלא הוי מסוים לא מהני אפילו לר"מ מפגלין בחצי מתיר. וא"ת מ"ש מחטאת העוף (משום) [דאע"ג] דאין בו אלא סימן אחד אמרינן (עי' לקמן סה.) דשייך ביה תפוס לשון ראשון ל"מ דמפגלין בחצי מתיר ור"ל דכיון [דחולקין][כט] עמו המפרקת הוי ליה כשני סימנים. [מהר"פ ז"ל]:

תוס' ד"ה לחצות. ואין זה דומה להציה עולה וחציה שלמים. דהתם שמא מתחלה לא היה דעתו אלא לעולה אבל הכא כיון דאמר בלשון זו לחצות ודאי לתרוייהו איכוין. מיהו אם כן צריך להגיה הספרים לחצותה ובכל הספרים לחצותה. ור"ח כו'. [שון הר"פ ז"ל]: